

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

(๑) ด้านกายภาพ

ประวัติความเป็นมาของเทศบาลตำบลคำม่วง

เทศบาลตำบลคำม่วง เดิมเป็นสุขาภิบาลคำม่วง จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๙๘ ตอนที่ ๔๒ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๒๔ ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงฐานะ จากสุขาภิบาลเป็นเทศบาลพร้อมกันทั่วประเทศ จำนวน ๙๘๐ แห่ง ซึ่งสุขาภิบาลคำม่วงก็ได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะ เป็นเทศบาลตำบลคำม่วง ในวันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๒ ปัจจุบันมีสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๕๓๖ และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๑๒ ประกอบกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕

ลักษณะที่ตั้งและอาณาเขต เทศบาลคำม่วง ตั้งอยู่ในเขตตำบลทุ่งคลอง อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ ๕.๖ ตาราง กิโลเมตร จัดเป็นเทศบาลตำบลขนาดเล็ก มีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๖๐๔ กิโลเมตร และมีระยะทางห่างจากจังหวัดกาฬสินธุ์ประมาณ ๘๔ กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อกับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	แนวเขตติดต่อกับองค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งคลอง ตั้งแต่หลักเขตที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ริมถนนไปบ้านโนนสะอาด ปากเหนือห่างจากทางเข้าโรงเรียนคำม่วงจรัสนวิทย์ ทางทิศตะวันตก ระยะทาง ๑,๕๖๐ เมตร ตรงริมคอสะพานปากเหนือฝั่งทิศตะวันออก เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกผ่านทางไปบ้านทุ่งคลอง ถึงหลักเขตที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ริมประตูทางเข้าวัดป่าภูผักหวานสมานมิตรปากทิศตะวันตก
ทิศตะวันออก	แนวเขตติดต่อกับองค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งคลองและองค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน จากหลักเขตที่ ๒ เป็นเส้นตรงไปทางทิศใต้ถึงหลักเขตที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ริมทางไปบ้านคำสมบูรณ์ปากเหนือตรงสะพานข้ามห้วยวังก้อนฝั่งทิศตะวันออก
ทิศตะวันตก	แนวเขตติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาบอนจากหลักเขตที่ ๓ เลี้ยวริมห้วยวังก้อนฝั่งทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ถึงหลักเขตที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ริมทางไปอำเภอสมเด็จปากทิศตะวันออกตรงคอสะพานข้ามห้วยวังก้อนฝั่งเหนือ
ทิศใต้	แนวเขตติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งคลองและองค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน จากหลักเขตที่ ๔ เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านอ่างเก็บน้ำห้วยคำม่วงไปบรรจบหลักเขตที่ ๑

สภาพภูมิประเทศ และลักษณะภูมิอากาศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง ซึ่งสภาพทั่วไปของลักษณะภูมิอากาศ ในฤดูร้อนอากาศร้อนจัด ในฤดูหนาวมีอากาศหนาวจัด สามารถแยกลักษณะภูมิอากาศออกเป็น ๓ ฤดู คือ

ฤดูร้อน	เริ่มประมาณช่วงเดือนมีนาคม- พฤษภาคม ของทุกปี
ฤดูฝน	เริ่มประมาณช่วงเดือนพฤษภาคม- ตุลาคม ของทุกปี

ฤดูหนาว เริ่มประมาณช่วงเดือนตุลาคม- มกราคม ของทุกปี

(๒) ด้านการเมือง/การปกครอง

- (๑) จำนวนประชากรทั้งสิ้น ๓,๙๑๘ คน
 แยกเป็น ชาย ๑,๙๒๘ คน
 หญิง ๑,๙๙๐ คน
 จำนวนครัวเรือน ๑,๖๙๗ ครัวเรือน
- (๒) จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๒,๙๒๔ คน
 แบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็น ๒ เขต คือ
 - เขตที่ ๑ ได้แก่ หมู่ที่ ๕,๑๐ และหมู่ที่ ๔ ส่วนใหญ่
 - เขตที่ ๒ ได้แก่ หมู่ที่ ๘,๙,๑๓ และหมู่ที่ ๔ บางส่วน

(๓) ด้านประชากร

เทศบาลตำบลคำม่วงมีหมู่บ้านทั้งหมดจำนวน ๖ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๔, ๕, ๘, ๙, ๑๐ และหมู่ที่ ๑๓ ตำบลทุ่งคลอง อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

หมู่ที่	ครัวเรือน (หลัง)	ประชากร ทั้งหมด (คน)	เยาวชน อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี (คน)		ประชาชน อายุ ๑๘-๖๐ปี (คน)		ประชาชน อายุมากกว่า ๖๐ ปี (คน)	
๔	๓๐๗	๖๑๘	๕๗	๖๑	๑๗๙	๑๘๓	๕๓	๖๗
๕	๒๒๘	๖๙๘	๘๓	๖๓	๒๒๔	๒๓๑	๕๑	๔๖
๘	๒๕๖	๖๘๓	๗๐	๗๕	๒๐๙	๒๒๔	๔๕	๖๐
๙	๓๑๕	๖๓๐	๖๒	๕๗	๒๙๐	๒๐๔	๔๗	๖๐
๑๐	๓๖๒	๗๕๘	๘๘	๗๒	๒๑๕	๒๖๓	๕๔	๖๖
๑๓	๒๒๘	๕๓๑	๔๗	๔๑	๑๘๐	๑๖๓	๔๖	๕๔

(ข้อมูล ณ เมษายน ๒๕๖๔)

(๔) ด้านทางสังคม

ราษฎรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ประกอบอาชีพทำนา ทอผ้าไหมแพรวาและค้าขายขนาดย่อม สำหรับการจ้างงานส่วนใหญ่จะเป็นการจ้างงานเชิงเกษตรกรรมตามฤดูกาล และยังมีผู้ที่อยู่ในวัยทำงานทั้งชายและหญิง เดินทางไปประกอบอาชีพที่กรุงเทพฯ และต่างจังหวัดเป็นจำนวนมาก และมีบางส่วนที่เดินทางไปทำงานยังต่างประเทศ

ด้านสังคม

- จำนวนประชากรทั้งสิ้น ๓,๙๑๘ คน
 แยกเป็น ชาย ๑,๙๒๘ คน
 หญิง ๑,๙๙๐ คน

จำนวนผู้สูงอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป	๖๔๙ คน
แยกเป็นชาย	๒๙๖ คน
หญิง	๓๕๓ คน
จำนวนครัวเรือน	๑,๖๙๗ ครัวเรือน
ความหนาแน่นของประชากร	๗๑๘.๕๗ คน/ตร.กม.
จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๒,๙๒๔ คน

(ข้อมูล ณ เมษายน ๒๕๖๔)

ด้านการศึกษา

๑) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน ๑ แห่ง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลคำม่วง	
๑) โรงเรียนระดับอนุบาล	จำนวน ๒ แห่ง (เป็นของเอกชน)
- โรงเรียนนราภรณ์	
- โรงเรียนปรีดี	
๒) โรงเรียนระดับประถมศึกษา	จำนวน ๓ แห่ง (เป็นเอกชน ๒ แห่ง รัฐบาล ๑ แห่ง)
- โรงเรียนคำม่วงจรัสวิทย์	
๓) โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา	จำนวน ๑ แห่ง
- โรงเรียนคำม่วง	

ด้านสาธารณสุข

๑) โรงพยาบาลรัฐบาล	จำนวน ๑ แห่ง (เตียงคนไข้ ๓๐ เตียง)
๒) ศูนย์บริการด้านสาธารณสุข	จำนวน ๑ แห่ง
๓) คลินิก	จำนวน ๒ แห่ง
๔) ร้านขายยา	จำนวน ๔ แห่ง
๕) สถานรักษาพยาบาลโรคทั่วไป	จำนวน ๑ แห่ง

การสังคมนาและสวัสดิการสังคม

- ๑) คนชราที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ และไม่มีรายได้พอเพียงแก่การยังชีพมีสิทธิ ได้รับค่าช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายกำหนด จำนวน ๖๔๙ คน
- ๒) ผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีได้รับการสงเคราะห์ จำนวน ๑๐ คน
- ๓) ผู้พิการได้รับการสงเคราะห์ จำนวน ๘๑ คน

การกำจัดขยะมูลฝอย

เทศบาลตำบลคำม่วงได้ดำเนินการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย รวมถึงการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการกำจัดขยะกำจัดโดยใช้วิธีการฝังกลบ

ปริมาณขยะมูลฝอย แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง คือ

- ๑) ช่วงปิดภาคเรียน ๓-๔ ต้น/วัน
- ๒) ช่วงเปิดภาคเรียน ๕-๖ ต้น/วัน

มีรถยนต์บรรทุกทุกขยะมูลฝอย

- ขนาดความจุ ๑๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๑ คัน

- ขนาดความจุ ๑๒ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๑ คัน

สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

- ๑) สนามกีฬาากลางแจ้งเทศบาล จำนวน ๑ แห่ง
๒) สวนสาธารณะ(สวนหลวง ร.9) จำนวน ๑ แห่ง

การรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในชุมชน

สถานีตำรวจภูธรคำม่วง ส่งชุดสายตรวจของสถานีตำรวจภูธรคำม่วงและเทศบาลตำบลคำม่วง โดยความร่วมมือจากสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล ตำบล คำม่วง จัดเวรยามผลัดเปลี่ยนการอยู่เวรยามวันละ ๒ คน

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเทศบาลตำบลคำม่วงได้จัดให้มีการฝึกฝน ทบพวนทักษะ ในการระงับอัคคีภัยให้พนักงานเทศบาลทุกคน รวมถึงสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และเตรียมความพร้อม ในการออกดับเพลิงและการบรรเทาสาธารณภัย

- ๑) รถยนต์ดับเพลิง จำนวน ๑ คัน
๒) รถยนต์บรรทุกน้ำ จำนวน ๒ คัน

(๕) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ถนน

- ๑) ถนนในความรับผิดชอบกรมทางหลวงหมายเลข ๒๒๕๓ จำนวน ๑ สาย
๒) ถนนในความรับผิดชอบของทางหลวงชนบท จำนวน ๑ สาย
๓) ถนนในความรับผิดชอบของเทศบาล แยกเป็น
- ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (คสล.) ระยะทาง ๘.๗๒๘ กิโลเมตร จำนวน ๒๗ สาย
- ถนนลาดยาง ระยะทาง ๑,๐๐๐ เมตร จำนวน ๒ สาย
- ถนนลูกรัง ระยะทาง ๑.๘๗๐ กิโลเมตร จำนวน ๖ สาย

การระบายน้ำ

- ๑) จำนวนราง/ท่อระบายน้ำ ระยะทาง ๖.๖๘๐ กิโลเมตร จำนวน ๕ แห่ง
๒) ถนนที่มีรางท่อน้ำทั้ง ๒ ด้านของถนน ระยะทาง ๐.๖๐๐ กิโลเมตร จำนวน ๒ สาย
๓) ถนนที่ไม่มีราง/ท่อระบายน้ำ ระยะทางรวม ๒๒ กิโลเมตร

การประปา

ครัวเรือนที่ใช้บริการน้ำประปา จำนวน ๑,๐๕๗ ครัวเรือน
หน่วยงานเจ้าของกิจการประปาเป็นหน่วยงานของเทศบาลคำม่วง จำนวน ๑ แห่ง
แหล่งน้ำสำหรับผลิตน้ำประปา คือ อ่างเก็บน้ำห้วยคำม่วง

การไฟฟ้า

ครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๑,๖๙๗ ครัวเรือน
ถนนในเขตเทศบาลที่ไม่มีไฟฟ้าสาธารณะ จำนวน ๑๔ สาย
ถนนในเขตเทศบาลที่มีไฟฟ้าสาธารณะ จำนวน ๒๑ สาย

การสื่อสาร

โทรศัพท์ส่วนบุคคล	จำนวน ๔๑๓ เลขหมาย
โทรศัพท์ส่วนราชการ	จำนวน ๔๗ เลขหมาย
โทรศัพท์สาธารณะ	จำนวน ๓๕ เลขหมาย
โทรศัพท์ของสำนักงานเทศบาลคำมวง	จำนวน ๓ เลขหมาย

(๖) ระบบเศรษฐกิจ

ราษฎรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ประกอบอาชีพทำนา ทอผ้าไหมแพรวาและค้าขายขนาดย่อม สำหรับการจ้างงานส่วนใหญ่จะเป็นการจ้างงานเชิงเกษตรกรรมตามฤดูกาล และยังมีผู้ที่อยู่ในวัยทำงานทั้งชายและหญิง เดินทางไปประกอบอาชีพที่กรุงเทพฯ และต่างจังหวัดเป็นจำนวนมาก และมีบางส่วนที่เดินทางไปทำงานยังต่างประเทศ

ด้านเศรษฐกิจ

สถาบันทางการเงิน จำนวน ๒ แห่ง (๑) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
(๒) ธนาคารออมสิน

พื้นที่ทางการเกษตร

๑) พื้นที่ทำนา	จำนวน ๔,๐๑๙ ไร่	ผลผลิต ๑,๗๐๐ ตัน/ปี
๒) พื้นที่ทำสวน	จำนวน ๑,๑๘๗ ไร่	

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

๑) ข้าว	จำนวน ๔,๐๑๙ ไร่	ผลผลิต ๑,๗๐๐ ตัน/ปี
๒) ยางพารา	จำนวน ๕๓๔ ไร่	
๓) มะม่วง	จำนวน ๔๗๕ ไร่	ผลผลิต ๑๒๕ ตัน/ปี
๔) มันสำปะหลัง	จำนวน ๘๒๒ ไร่	ผลผลิต ๑๖๔๔ ตัน/ปี
๕) อ้อย	จำนวน ๕๕๓ ไร่	ผลผลิต ๖,๖๓๖ ตัน/ปี

การประมง มีแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อการอุปโภค - บริโภค จำนวน ๑ แห่ง มีพื้นที่ ๓๖ ไร่

การอุตสาหกรรม

๑) โรงสีข้าว	จำนวน ๘ แห่ง
๒) โรงงานผลิตน้ำดื่ม	จำนวน ๒ แห่ง

การพาณิชย์

๑) ร้านค้า	จำนวน ๑๐๓ แห่ง
๒) ร้านอาหาร	จำนวน ๒๕ แห่ง
๓) สถานีบริการน้ำมัน	จำนวน ๔ แห่ง
๔) ตลาดสด(กิจการของเทศบาล)	จำนวน ๑ แห่ง

(๗) ด้านศาสนา

มีวัดอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลคำมวง ๔ แห่ง สถานปฏิบัติธรรม ๑ แห่ง ดังนี้

- ๑) วัดป่าผักหวาน
- ๒) วัดบูรพาสิทธาษฎร์
- ๓) วัดอุทัยทิพพาวาส
- ๔) วัดศรีสันเมือง

๕) ศูนย์ปฏิบัติการธรรมสว่างมณีโชติ

(๘) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

๑) มีลำห้วยสาธารณะอยู่ ๒ เส้น คือ

- ลำห้วยวังก้อน

- ลำห้วยคำม่วง

๒) อ่างเก็บน้ำห้วยคำม่วง